

BULGARIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1 BULGARE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1 BÚLGARO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 14 May 2007 (morning) Lundi 14 mai 2007 (matin) Lunes 14 de mayo de 2007 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Направете коментар на един от следните откъси:

1. (a)

15

20

25

30

На майка ми дошло времето за раждане. А детето не идва на бял свят. Всички бабувачки, баялки, и врачовници на древния ни град Кула се трупали, ама нищо не могли да помогнат. Само обявили баща ми за грешен:

първата му жена умряла на рожба*, пък на тая й е писано да умре дори преди раждането.

- Уплашил се баща ми, че може завинаги да остана без жена и дете. А бил на деветнайсет години, душа и свят давал за дете. И излязъл на пътя. Там било широко, можел да се гледа очи в очи с Бога и със светиите. Паднал на колене в прахта. Дигнал ръце нагоре и занареждал:
- Защо ме, Боже, наказваш? Защо ми дете не даваш, защо ми жените прибираш?
   Я пущай детето на бял свят, не дръж доброто само за тебе!

Суровият наш Бог чул баща ми и се размекнал. Започнал изведнъж да трещи, смрачило се небето, ливнал едър дъжд, блеснали светкавици. Реве баща ми, реве небето. А откъм горния край на Кула ето че лети Марин Пощаджията. От границата идвал, поща пренасял. Каруцата се друса и подскача. Конете рипат на възбог, от ноздрите им огън излита, изпод копитата искри изхвърчат.

– Боже ле, Божице – провикнал се баща ми, – помощта пращаш, поличбата разбирам! Мина ли вече покрай черква, търговията зарязвам, свещи ще паля на тебе, Боже, и на светиите! Дай ми дете мъжко, да ти е славата слава!

И паднал баща ми пред огнените коне на Марин Пощаджията.

- Олеле, байо Марине, карай жената за Видин! бъбрел баща ми. Хукнал байо Марин към дома. Разбутал на двора жени и баби, дето вече палели свещите. Сграбчил майка ми, метнал я в каруцата между пощенските чували. Натоварил и баща ми, целунал конете по ноздрите, па рипнал на капрата и шибнал с камшика.
  - Хайде, Круме, и ти, Асене, летете и хвърчете, добро да сторим, добро!
  - крещи Марин и все шиба ли, шиба конете.

Летели Крум и Асен. Смрачило се вече. Докарали майка ми във Видин и право пред дома на известния доктор Бургуджиев. Чука, тропа на вратата баща ми, изхвръкнал докторът по бяла дълга риза, с очила и с нощна шапчица с пискюлче. Турил докторът ръка връз корема на майка ми и прошепнал:

Цезар!..

А баща ми пита:

- Ще бъде ли, господин докторе?
- Ще бъде! отсякъл доктор Бургуджиев. Карайте я в болницата. Да приготвят за операция. Удрям си инжекция за сърцето и идвам веднага!

Йордан Вълчев, Родихме се змейове (1969)

^{* &}quot;умряла на рожба" – майката и новороденото дете са умрели наскоро след раждането.

1. (b)

САНТИМЕНТАЛНО

Не можеха, не можеха да се повторят очите ти от синева и ръж, ни устните ти, сепнато отворени, ни зимата, корава като къшей.*

 Ни пролетта неидваща, неидваща, ни погледът ти, смътно избледнял.
 Аз нямаше защо да се обиждам, валеше сняг като в пустинна зала.

И мартенски виелици вилняха 10 и точеха в прозореца ми нож. Така отсъдено различни бяхме – ти – ден, аз – неживяна нощ.

Не трябваше, не трябваше да се сбогувам, да губя равновесие и срам,

15 да разбера, че ти си отпътувал, а аз стоя вкопана като храм.

И никога да не се връщам тука, да ме преследват синева и ръж. И нощем кукувицата да кука

20 на дъжд.

Рада Александрова, Сега разбирам (1987)

^{*} Къшей – парче сух хляб.